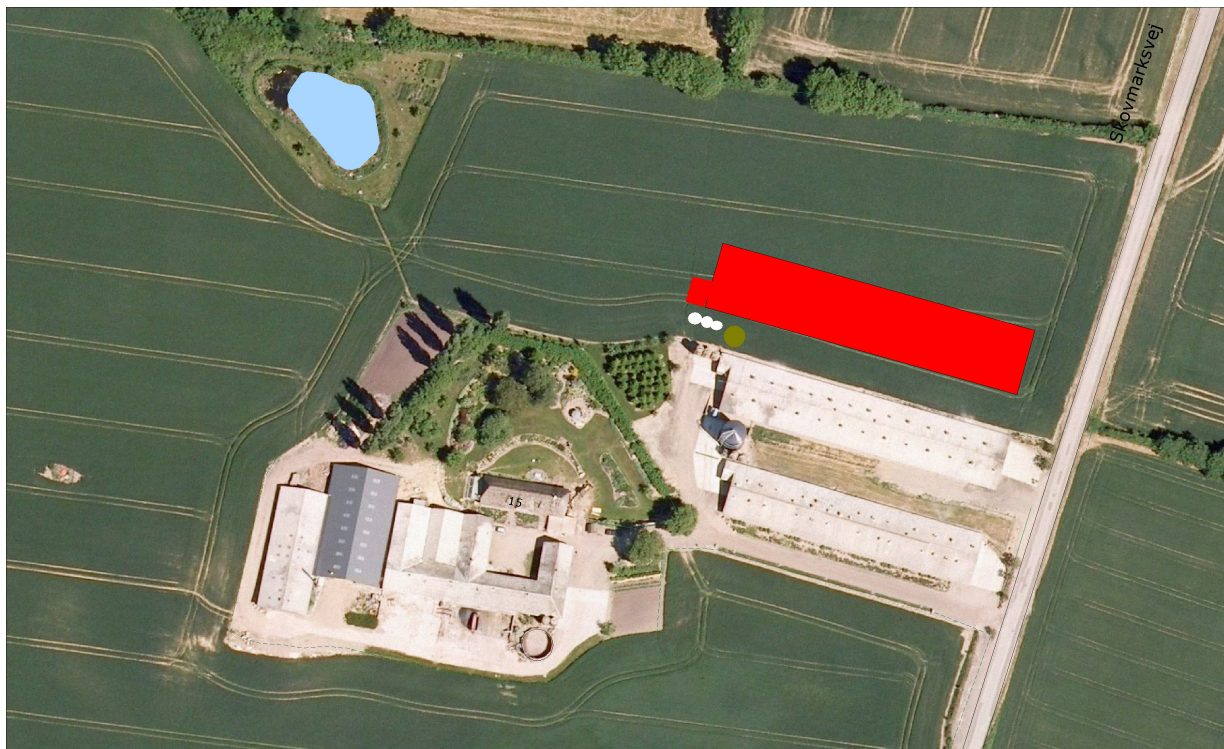

Miljøgodkendelse til

Slagtekyllingebrug på Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge

Godkendelsen omfatter:	Husdyrbrug bestående af slagtekyllingeproduktion
Adresse:	Granlund, Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge
Godkendelsen er meddelt til:	John Aagaard Hansen, Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge
Grundejer:	John Aagaard Hansen, Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge
CVR/P:	12030193
CHR nr.:	17527
Konsulent for ansøger:	Patriotisk Selskab, Henrik Jørgensen
Godkendelse udarbejdet af:	Svendborg Kommune, Karen Frænde Jensen
J.nr.:	07/33096

December 2008

Miljø og Teknik

Svendborg
Kommune

Miljø og Teknik
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf: 6223 3000

mt@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Godkendelse efter Husdyrgodkendelseslovens kapitel 3.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget med et dyrehold på i alt 217,2 dyreenheder (DE) slagtesvin. Godkendelsen er givet på de vilkår, der er angivet under "Afgørelse".

Dato: 1. december 2008

Godkendt:
Karen Frænde Jensen
Agronom

Annonceret den 3. december 2008

Klagefristen udløber den 5. januar 2009

Søgsmålsfristen udløber den 1. juni 2009

Revurderes inden den 1. december 2016

Ikke teknisk resumé

John Aagaard Hansen har søgt Svendborg kommune om godkendelse til en eksisterende slagtekyllingeproduktion på adressen Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge, samt en udvidelse af slagtekyllingeproduktionen.

Som følge af ændring i listebekendtgørelsen, skal ejendomme med mere end 40.000 stipladser til slagtekyllinger, eller 100 dyreenheder slagtekyllinger indsende ansøgning om kapitel 5-godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven (jf. bekendtgørelse 878 af 19. september 2005 om ændring af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed).

Ansøger har også søgt om at udvide sin slagtekyllingeproduktion.

Efter meddelingen af denne godkendelse vil dyreholdet være sammensat som vist i nedenstående tabel.

Dyreart	Antal producerede dyr	Antal dyr på stald (stipladser)	Dyreenheder (DE)
Slagtekyllinger	846.900	94.100	217,2

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter lov om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007).

Der opføres en ny stald på 2550 m², som placeres i tilknytning til og nord for det eksisterende byggeri. Den opføres i samme materialer og med samme højde som de to eksisterende kyllingestalde. Desuden ønskes der opført tre nye fodersiloer og en kornsilo. To af fodersiloerne vil blive ca. 9,3 m høje. Den sidste fodersilo til hvede vil blive ca. 6,6 m høj. Desuden vil der blive opført en ny kornsilo med en højde på ca. 12-13 meter. Siloerne ønskes placeret ved de eksisterende bygninger.

Det eksisterende tilladte dyrehold, som der søges miljøgodkendelse af, omfatter 469.000 slagtekyllinger svarende til i alt 161,7 dyreenheder. Ved en videreførelse af nudriften, sker der ingen bygningsmæssige ændringer. Denne miljøgodkendelse indbærer at den eksisterende kyllingeproduktion er blevet revurderet og skulle hele udvidelsen ikke finde sted er der hermed givet tilladelse til at den del der udnyttes af produktionen kan videreføres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil kunne drives uden at medføre væsentlige virkninger på miljøet, såfremt det følger de stillede vilkår og forudsætningerne i miljøvurderingen.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

INDHOLD

IKKE TEKNISK RESUMÉ	3
INDLEDNING	6
SVENDBORG KOMMUNES AFGØRELSE	7
Lovgrundlag	7
Lov om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug	7
Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug	7
Forvaltningsloven.....	7
Afgørelse med vilkår	7
Drift og Indretning af anlæg.....	8
Varetagelse af landskabelige hensyn.....	8
Årsproduktion	8
Ventilation.....	8
Rengøring.....	8
Foder	9
Ressourceforbrug	9
Oplag af olie.....	9
Kemikalier.....	9
Gødningsopbevaring og –håndtering	9
Driftsforstyrrelser og uheld	9
Ammoniak.....	10
Lugt	10
Støj	10
Transport.....	11
Støv	11
Lys	11
Skadedyr	12
Spildevand.....	12
Affald	12
Drift af husdyrbrugets arealer	12
Bedste tilgængelige teknik	12
Egenkontrol.....	12
Ophør af drift	12
Generelle forhold.....	13
Ændringer og udvidelser	13
Underretningspligt	13
Retsbeskyttelse	13
Revurdering af godkendelse.....	13
Klagevejledning.....	13
Søgsmål	14
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE	15
Grundforhold	15
Ansøger og ejerforhold	15
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	15
Alternativ placering.....	16

4

Varetagelse af hensyn til landskab	16
Husdyrbruget.....	17
Biaktiviteter.....	18
Husdyrbrugets anlæg.....	18
Stald	18
Ventilation.....	18
Rengøring.....	19
Foder og foderopbevaring	19
Ressourceforbrug	20
Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin	21
Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering	23
Driftsforstyrrelser og uheld	24
Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	24
Ammoniak.....	24
Påvirkning af naturområder.....	25
Lugt	26
Støj.....	28
Transport.....	29
Støv	30
Lys	31
Skadedyr	31
Spildevand.....	32
Affald	32
Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer.....	34
Drift af husdyrbrugets arealer	34
Påvirkning af naturområder.....	35
Påvirkning af søer og vandløb.....	35
Kvælstof og fosfor til fjord og hav	35
Fosfor	36
Nitrat	37
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV arter)	38
Bedste tilgængelige teknologi (BAT)	38
Egenkontrol	41
0-alternativ.....	41
Ophør af drift	42
Konklusion.....	42
Partshøring og høring af andre myndigheder.	43
BILAG	
Bilag 1.	Oversigtskort med anlæg og angivelse af bygningsmæssig indretning
Bilag 2.	Oversigtskort med bruttoareal og udspretningsarealer samt naturområder
Bilag 3.	Oversigtskort med til- og frakørselsveje, de mest benyttede transportveje og evt. alternativer.

Indledning

Som følge af bekendtgørelse 878 af 19. september 2005 om ændring af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, skal ejendomme med mere end 40.000 stipladser til slagtekyllinger, eller 100 dyreenheder slagtekyllinger indsende ansøgning om kapitel 5-godkendelse.

Den forhenværende Svendborg Kommune modtog 19.12.2000 din ansøgning om IPPC-godkendelse for slagtekyllingebrug over 100 DE. IPPC-direktivet (Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening).

Kommunen fik ikke påbegyndt sagsbehandlingen inden strukturreformen trådte i kraft 1. januar 2007. Da kommunen ikke har fået færdigbehandlet din ansøgning om IPPC-godkendelse for slagtekyllingebrug over 100 DE har kommunen via Patriotisk Selskab den 28. marts 2008 modtaget din genindsendte ansøgning, hvori der søges om udvidelse af slagtekyllingeproduktionen. Ikke godkendte IPPC-husdyrbrug skal, hvis de overhovedet ingen ændringer foretages i forhold til den hidtidige drift miljøgodkendes efter Kap. 5 i miljøbeskyttelsesloven. Udvider de med bare én dyreenhed, kommer de ind i den nye lov om godkendelse af husdyrbrug.

Husdyrbruget på adressen, Skovmarksvej 15, 5762 V. Skerninge i Svendborg Kommune godkendes derfor med denne godkendelse første gang efter lov om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Godkendelsen er opdelt i 2 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en Miljøteknisk redegørelsevurdering, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Derudover er der vedhæftet en række kortbilag.

Ved et husdyrbrug forstås en ejendom, hvor der er et dyrehold på mere end 3 dyreenheder (DE), dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse er skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det eksisterende tilladte dyrehold, som der søges miljøgodkendelse af, omfatter 469.000 slagtekyllinger svarende til i alt 161,7 dyreenheder. Ved en videreførelse af nudriften, sker der ingen bygningsmæssige ændringer. Denne miljøgodkendelse indbærer at den eksisterende kyllingeproduktion er blevet miljøgodkendt og skulle hele udvidelsen ikke finde sted er der hermed givet tilladelse til at det som udnyttes af produktionen kan videreføres.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Lov om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

(Husdyrgodkendelsesloven)

Husdyrholdet er på i alt 217,2 DE og godkendes derfor efter §12 i Husdyrgodkendelsesloven, da der er mere end 100 DE slagtekyllinger og mere end 40.000 stipladser til slagtekyllinger.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets eksterne miljøforhold.

Svendborg Kommune skal i forbindelse med godkendelsen sikre, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen vha. den bedst tilgængelige teknologi (BAT). Desuden skal det sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet, så det er foreneligt med hensynet til omgivelserne.

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

(Bek. nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug)

Bekendtgørelsen fastsætter regler om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug efter kap. 3 i Husdyrgodkendelsesloven.

Desuden sætter bekendtgørelsen bla. regler for udskiftning af udspretningsarealer og regler for revurdering af godkendelser af husdyrbrug.

Forvaltningsloven

(Lovbek. nr. 1365 af 7. december 2007)

I henhold til forvaltningsloven skal kommunen foretage partshøring inden der træffes afgørelse i en konkret sag, såfremt sagen indeholder oplysninger, der kan være til ugunst for den pågældende part, og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Der har i denne sag været fortaget høring af i alt 14 parter.

Der er ikke indkommet nogen høringssvar.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed i henhold til §12 i Husdyrgodkendelsesloven husdyrbruget på Granlund, Skovmarksvej 15, 5762 V. Skerninge.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget pt. John Aagaard Hansen, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra den dato, hvor godkendelsen meddeles.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger som ansøger har sendt frem og på følgende vilkår hvis udvidelsen gennemføres:

Drift og Indretning af anlæg

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske redegørelse og godkendelsens vilkår.
2. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften, og skal sikres overholdt.
3. Der skal være et eksemplar af godkendelsen tilgængelig for de ansatte på ejendommen.

Varetagelse af landskabelige hensyn

4. Staldbygning, samt fodersiloer og kornsilo skal placeres og udformes i overensstemmelse med det ansøgte.

Årsproduktion

5. Slagtekyllingebruget tillades drevet med en produktion på maksimalt 217,2 dyreenheder svarende til 846. 900 stk. producerede slagtekyllinger (35 dage).

Inden for dette produktionsniveau tillades afvigelser i levetiden for kyllingerne, så længe det maksimale antal dyreenheder ikke overskrides.

Afgangsalderen kan variere mellem 34-37 dage, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 217,2 dyreenheder.

6. Det skal ved tilsyn kunne dokumenteres, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til. Kontrollen skal opbevares for minimum 5 år.

Ventilation

7. Ventilatorer skal vedligeholdes og rengøres efter behov. Rengøring dog mindst én gang om året.
8. Der skal føres journal over tidspunkter for vedligehold og rengøring. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Rengøring

9. Der skal sikres en god staldhygiejne, samt at stalde og foderanlæg skal holdes rene.

Foder

10. Der skal anvendes fasefodring, og ved tilsyn skal der foreligge dokumentation herfor.

Ressourceforbrug

11. Der skal føres journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder og evt. opstået spild. Dette kan gøres i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften.

Oplag af olie

12. Beholdere til opbevaring af olie samt tanke til olieholdige produkter skal placeres på en overdækket plads og på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, uden mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

13. Håndtering af olieholdige produkter f.eks. ved tankning af diesel, skal til enhver tid foregå på en plads, der opfylder samme krav som ved opbevaringspladsen.

14. Der, hvor olie opbevares og håndteres skal der findes opsugningsmateriale.

15. Spild af olie skal straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes, som farligt affald.

16. Belægningen, hvor olie opbevares og håndteres på, skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Kemikalier

17. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag, og uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

18. Belægningen, hvor kemikalier, rester og emballage opbevares skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Gødningsopbevaring og -håndtering

19. Der er stillet vilkår om at markstakkene skal placeres mindst 100 meter væk fra naturfølsomme områder (naturområderne 1, 9, 10 og 11 på bilag 2).

Driftsforstyrrelser og uheld

20. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsinstruks, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.

- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

21. Beredskabsplanen skal sendes til og accepteres af tilsynsmyndigheden inden udvidelsen gennemføres.

22. Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte. Placeringen skal være let tilgængelig.

23. Beredskabsplanen skal revideres en gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste revision.

Ammoniak

24. Den samlede ammoniakemission fra stald og lager må maksimalt udgøre 8442 kg N/år.

25. Det foreløbige valg af metode til opfyldelse af kravet i vilkår 24 er at der køres mere husdyrgødning ud på marken og nedpløjes end normen foreskriver. Ændringer i valg af metode skal indsendes og accepteres af Svendborg Kommune inden gennemførelse.

Lugt

26. Følgende genekriterier skal overholdes:

Område	Genekriterie
Byzone eller fremtidigt byzoneområde	5 OU _E /m ³
Samlet bebyggelse og lign.	7 OU _E /m ³
Enkeltliggende bolig	15 OU _E /m ³

27. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lugtgener skal der foretages lugtreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

28. Tilsynsmyndigheden kan stille krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt én gang pr. år. Inden målinger eller beregninger foretages skal disse godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støj

29. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

30. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt skal det dokumenteres, at støjgrænserne i ovenstående vilkår overholdes.

Dokumentationen kan foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er godkendt af Miljøstyrelsens referencelaboratorium til at udføre Miljømåling - ekstern støj.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Transport

31. Hvis der opstår gener ved transport til og fra ejendommen Skovmarksvej 15, som efter Svendborg Kommunes vurdering er væsentlige, skal der foretages foranstaltninger, der begrænser generne.

Støv

32. Det skal sikres at der ikke kan ske støvflugt fra halmasken, mens den opbevares på møddingspladsen.
33. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
34. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

35. Driften må ikke give anledning til lysgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

36. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

37. Hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Spildevand

38. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.

39. Belægningen på vaskepladsen skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Affald

40. Affald skal opbevares og afskaffes efter kommunens regulativer.

Drift af husdyrbrugets arealer

41. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 53,4 DE per planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 0,7 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

42. Der skal foreligge godkendelse af aftalearealerne tilhørende Lundevej 2 og Sømarksvej 1 inden disse kan modtage husdyrgødning fra Skovmarksvej 15, 5762 V. Skerninge.

Bedste tilgængelige teknik

43. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen så vidt mulig sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Egenkontrol

44. Senest 3 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse skal der sendes et opdateret forslag til journal til Svendborg Kommunes accept.

Ophør af drift

45. Virksomheden skal ved driftens ophør træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand.

Generelle forhold

Ændringer og udvidelser

Der må ikke ske ændringer eller udvidelser på husdyrbruget, de tilhørende arealer eller ændringer i ejerforhold før dette er anmeldt til og eventuelt godkendt af Svendborg Kommune.

Underretningspligt

Den der er ansvarlig for forhold eller indretninger, som kan give anledning til væsentlig forurening eller fare herfor, har pligt til straks at underrette alarmcentralen på tlf: 112 og Svendborg kommune tlf: 6223 3000 (§52 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse (§40 stk.1 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006). Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre, der er lavet grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Husdyrbrugets egenkontrol er dog undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn (§40 stk.1 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Virksomhedens miljøgodkendelse skal revurderes (§41, stk. 3 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006) regelmæssigt og mindst hvert 10. år, dog skal første regelmæssige revurdering ske, når der er forløbet 8 år efter at husdyrbruget første gang blev godkendt.

Første revurdering skal foretages senest d. 1. december 2016.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljøklagenævnet (§76 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006).

En eventuel klage skal være skriftlig og skal sendes til: mt@svendborg.dk eller Svendborg Kommune, Natur og Miljø, Svendborgvej 135, 5762 Vester Skerninge.

Klagen skal indgå senest 4 uger efter offentliggørelse af godkendelsen, og skal være modtaget i kommunens ekspeditionstid.

Klagefristen udløber d. 5. januar 2009.

Svendborg Kommune videresender klagen til Miljøklagenævnet, og underretter samtidig den godkendelsen er meddelt til.

Klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, dog vil klage over vilkår, der relaterer sig til de landskabelige værdier (§ 27 stk 1 nr. 3 eller stk. 2. Lov nr. 1572 af 20. december 2006) have opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Følgende personer og organisationer er klageberettigede i den aktuelle sag (jf. §84 stk. 1 og 3, §85 stk. 1,2,3,4, §86 stk. 1 og 2, §87 stk. 1 og 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006):

- Henrik Jørgensen, Patriotisk Selskab, Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ (pr. mail)

Naboer:

- Inger Margrethe Skov, Skovmarksvej 21, 5762 V. Skerninge
- Vagn Aaskov, Skovmarksvej 23, 5762 V. Skerninge
- Stig Sigurd Andersen, Skovmarksvej 25, 5762 V. Skerninge
- Lars Skov, Skovmarksvej 20, 5762 V. Skerninge
- Bent E. Bundgård Pedersen, Skovmarksvej 11, 5762 V. Skerninge
- Svend Otto Granhøj Møller, Skovmarksvej 5, 5762 V. Skerninge

Ejere af forpagtede/aftalearealer:

- Asger Bjerre, Svendborgvej 102, 5762 V. Skerninge
- Hans N. Pedersen, Tørvelong 4, 5771 Stenstrup
- Peter Hollænder, Nyvej 21, 5762 V. Skerninge
- Jacob Juul Larsen, Skovvej 15, 5762 V. Skerninge
- Birgitte Kromann Lindskov, Skovvej 20, 5762 V. Skerninge
- Jens Aagaard Hansen, Kohavevej 45, Ollerup, 5762 V. Skerninge
- Jens Christian Clausen, Lundevej 2, Lunde, 5771 Stenstrup
- Carl Peder Greve, Sømarksvej 1, Ollerup, 5762 V. Skerninge

- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk
- Friluftsrådet, v. Christian Jensen, sydfyn@friluftsradet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7541 Haderup.
- Miljøcenter Odense, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ, email: post@ode.mim.dk

Kopi af denne afgørelse er sendt til alle ovenstående.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene (§27 stk 1 nr. 3 eller stk. 2. Lov nr. 1572 af 20. december 2006), skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er d. 1. juni 2009.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøvurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om godkendelse af husdyrbruget.

Grundforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge. Ansøger og ejer er pt. John Aagaard Hansen som bor på samme adresse.

John Aagaard Hansen er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Der stilles vilkår om, at de vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften og skal sikres overholdt. Desuden skal et eksemplar af godkendelsen være tilgængelig for de samme personer.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Husdyrbruget er placeret på adressen Skovmarksvej 15, 5762 Vester Skerninge.

Der opføres en ny kyllingestald på 2550 m² nord for og i tilknytning til de eksisterende anlæg. I den nye kyllingestald vil der være et forrum på vestsiden af bygningen. Desuden vil der blive opført tre nye fodersiloer og en ny kornsilo. Sammen med opførelsen af den nye stald, renoveres ventilationsanlægget i de to stalde, der kommer til at ligge umiddelbart ved siden af den nye. Den tredje eksisterende stald tages ud af drift.

Følgende matrikler er tilknyttet ejendommen:

Ejerlav	Matrikel
Egebjerg By, Kirkeby	10q
Ollerup By, Ollerup	19a, 24a, 24c, 24d, 24e, 27b, 73c
Stågerup By, Ollerup	1d, 1e

Bilag 1 viser med et oversigtskort placeringen af anlægget inkl. den nye kyllingestald og siloer.

Beskrivelse af område

Ejendommen er placeret i landzone ca. 1,1 km nord for nærmeste byzone ved Ollerup by. Syd for ejendommen ligger nogle større moseområder og vest og nordøst nogle større skovområder.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens §6 og §20

Afstandsforhold fra nærmeste anlæg og til nærmeste nabo	Afstand (m)	Afstands-krav (§6) (m)	Afstandskrav (§20) (m)
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone eller sommerhusområde.	1220	50	300
Samlet bebyggelse i landzone, eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	1100	50	300
Enkeltbolig	210	50	-

Afstandskravene kan overholdes til alle typer boliger og boligområder.

Afstandskrav i forhold til Husdyrlovens §8

Afstandsforhold fra nyt staldanlæg	Afstand (m)	Afstands-krav (m) i forhold til § 8
Fælles vandindvindingsanlæg (Ollerup vandværk)	1500	50
Enkelt vandindvindingsanlæg	205	25
Vandløb/dræn og søer (sø)	470	15
Offentlig vej/ privat fællesvej	18	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25	25
Naboskel (til matr. nr. 9a)	30	30
Beboelse på samme ejendom	75	15

Afstandskravene er overholdt i forhold til § 8.

Alternativ placering

Ansøger har oplyst at et alternativ til den valgte placering af den nye kyllingestald på ejendommen, kunne være at placere stalden syd for de eksisterende kyllingestalde. Denne alternative placering vil dog flytte lugtcentrum tættere på de nærmeste naboer, og også gøre stalden meget synlig for disse. Endvidere vil den nye stald komme ret tæt på den eksisterende, ældre del af bygningssættet, herunder beboelsen. Dele af de interne transportveje vil blive afspærret af den nye bygning, og den samlede bygningsmasse vil have et mindre harmonisk udtryk. Desuden prioriterer ansøger at adskille produktionsbygningerne fra den øvrige bygningsmasse, og samle produktionsbygningerne, således at produktionsbygningene ikke er spredt ud over ejendommen. Derved er andre alternativer som f.eks. vest for halmlagrene ikke relevant. Den valgte placering vurderes desuden at være det bedste valg, hvad angår en eventuelt fremtidig udvidelse af produktionen

Kommunen er enig i ansøgers betragtninger, og da der heller ikke vurderes at være arkitektoniske eller landskabsmæssige fordele ved den alternative placering, er den ansøgte placering valgt som grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Varetagelse af hensyn til landskab

Ejendommen inkl. den nye kyllingestald og siloer er beliggende indenfor større sammenhængende landskabsområder. De større sammenhængende landskabsområder skal friholdes for etablering af større tekniske anlæg. Retningslinien omfatter ikke byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift jf. planlovens § 36, stk. 1 nr. 3.

Der er over 2 km til bevaringsværdige bebyggelser og endnu længere til bevaringsværdige kultur- og bymiljøer.

Ansøger har oplyst, at den nye kyllingestald på 2.550 m² vil blive opført i tilknytning til eksisterende stalde. I den nye kyllingestald vil der være et forrum på vestsiden af bygningen. Forrummet bliver ca. 4,3 x 6 m i udvendige mål. Farve og materialevalg vil blive tilpasset det eksisterende bygningssæt, så stalden indgår harmonisk med eksisterende bygningssæt. Da arealet hvorpå den nye kyllingestald skal placeres skrånede, har ansøger oplyst at der skal planeres. Den nye kyllingestald kommer til at ligge lidt højere oppe end de andre to stalde. Kommunen vurderer at denne niveauforskel ikke vil have en stor indvirkning på det landskabsmæssige, idet den nye stald vil ligge i forlængelse med de to eksisterende stalde.

Der vil blive opført tre nye fodersiloer og en kornsilo (se bilag 1). To af fodersiloerne er på ca 32 m³ (19,2 tons), de vil blive ca. 9,3 m høje. Den sidste fodersilo til hvede vil være på ca. 20 m³ (12 tons), den vil blive ca. 6,6 m høj.

Desuden vil der blive opført en ny kornsilo. Siloen ønskes placeret inde imellem stald 2 og den nye stald 3. Der ønskes en silo med en højde på ca. 12-13 meter.

Siloerne er nødvendige for driften og kommunen vurderer, at de placeres så hensigtsmæssigt som muligt mellem de eksisterende og den planlagte stald.

Kommunen vurderer, at den valgte placering af den nye kyllingestald og siloer overholder krav og hensyn til områder af særlige landskabelige og naturmæssige interesser.

Samlet set vurderer kommunen, at byggeriet ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

Der stilles vilkår om at staldbygning, samt fodersiloer og kornsilo skal placeres og udformes i overensstemmelse med det ansøgte.

Husdyrbruget

Der er søgt om udvidelse af dyreholdet på ejendommen.

Dyreholdet er i nudrift og i ansøgt produktion sammensat som vist i nedenstående tabel:

Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Slagtekylling, produktionstid 35 dage			846900	217,2
Slagtekylling, produktionstid 40 dage	469000	161,7		
DE i alt		161,7		217,2

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget må drives med den ansøgte produktion.

Stald	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	Sti-pladser	Antal	Sti-pladser
1	171.500	24.500	192.600	21.400
2	206.500	29.500	235.800	26.200
Nye stald 3	-	-	418.500	46.500
Gamle stald 3	91.000	13.000	-	-
IALT	469.000	67.000	846.900	94.100

Ansøger har oplyst, at der samlet er planlagt drift med 94.100 stipladser til 35 dages kyllinger. Der er i antal producerede kyllinger pr. år (846.900 stk) indregnet en effektiviseringsforbedring i de kommende år således, at der er planlagt 9 rotationer pr. stald pr. år. Indtil denne effektivisering er opnået vil den årlige produktion således være lidt mindre end ansøgt.

Kyllingeproduktionen tillades drevet med en produktion på 217,2 dyreenheder svarende til 846.900 stk. producerede slagtekyllinger (35 dage). Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem 34-37 dage, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 217,2 dyreenheder.

I tilfælde af ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at man ved fortolkning af en afgørelse skal tage udgangspunkt i det godkendte antal slagtekyllinger og produktionstid.

Der stilles vilkår om, at det ved tilsyn skal kunne dokumenteres, at husdyrholdet ikke er større end det, der meddeles godkendelse til. Kontrollen skal opbevares for minimum 5 år.

Biaktiviteter

På ejendommen er der et eksisterende halmfyre, der har en indfyret effekt på 400 kW. På baggrund af anlæggets størrelse vurderer Svendborg kommune at halmfyret ikke er godkendelsespligtigt jf. Listebekendtgørelsen (Bek. 1640 af 13. december 2006, Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed).

Siden 2000 har ansøger ejet en 600 kWh vindmølle, som indgår Egense Vindmøllelaug.

Husdyrbrugets anlæg

Stald

Der er med den ansøgte produktion tre stalde (stald 1, 2 og nye stald 3), som alle er indrettet med fast gulv og strøelse. En gammel eksisterende stald tages ud af drift.

Bilag 1 angiver den bygningsmæssige indretning.

Ventilation

Ansøger har oplyst, at der sker en optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald, for at tilvejebringe god temperaturkontrol, samt opnå minimumsventilation om vinteren. I forbindelse med bygningen af den nye kyllingestald, renoveres

ventilationssystemet i de to eksisterende stalde. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der dermed leveres op til BAT i forhold til optimering af ventilationssystemer.

Stald	Type	Afkast (antal)	Max. Ydelse (l/time)	Ydeevne m ³ /time
1	Undertryk	2	32	156.817
2	Undertryk	2	30,8	192.952
3 (ny)	Undertryk	2-3	31,7	378.956

På stald 1 er der 16 luftindtag og på stald 2 er der 20 stk. luftindtag. På den nye stald forventes der at blive ca. 30 stk. luftindtag. Luftindtagene er placeret på taget.

I stald 1, 2 og den nye stald 3 er der to ventilationsafkast (udsugninger) pr. stald (tre i den nye stald 3), placeret på den nordlige side af stald i hver sit hjørne. Se bilag 1. Hvert ventilationsanlæg består af henholdsvis 5 og 4 ventilatorer i stald 1 og 5 og 6 ventilatorer i stald 2 og 3.

Ventilationsanlægget i stald 1 og 2 renoveres og ændres fra ligetryksanlæg til et undertryksanlæg. Hermed falder elforbruget.

Om vinteren og i perioder med små kyllinger vil ventilationsbehovet være mindre.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret.

Ansøger oplyser, at der vil blive foretaget hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og ventilatorer så modstand undgås i ventilationssystemerne.

Kommunen vurderer, pga. placeringen af ventilationssystemet og afstanden til naboer, at der ikke umiddelbart vil være gener for de omkringboende.

Der er stillet vilkår om at ventilatorer skal vedligeholdes og rengøres efter behov. Rengøring dog mindst én gang om året.

Der skal føres journal over tidspunkter for vedligehold og rengøring. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Rengøring

Ansøger har oplyst, at der vil være rengøring af hver stald og udstyr/inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus. Det vil sige at hver stald vil blive rengjort 9 gange om året. Rengøringen vil blive foretaget af eksternt firma.

Dette lever op til kravet om BAT ifølge EU's BREF dokument (Resume af Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Der er desuden stillet vilkår om, at der til enhver tid skal sikres en god staldhygiejne, samt at stalde og foderanlæg skal holdes rene.

Foder og foderopbevaring

Ansøger har oplyst at ca. 20% af foderet består af hvede fra egen avl og de 80% er færdigt tilskudsfoder til slagtekyllinger. Det anvendte foder vil have et N og P indhold svarende minimum til normtal på ansøgningstidspunktet og opfylder dermed kravet til BAT jf. BREF-dokumentet. Der er fytase i al slagtekyllingefoderet. Ansøger har redegjort for at der anvendes fasefodring, hvilket er et BAT-krav.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til, at der anvendes fasefodring. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation herfor.

Ansøger er med i et forsøgsprojekt med Dansk Landbrug Grovvarereselskab (DLG), hvor ansøger i specielle afdelinger i kyllingestaldene giver specialblandinger og foder bliver analyseret og vejret. Der er derudover styring af næringsindholdet i foderet.

DLG har oplyst at de arbejder med at undersøge om der er yderligere muligheder for at nedsætte fosfor niveauet men de foreløbige forsøg tyder på, at de er meget nær kyllingernes minimumsbehov. DLG har oplyst, at de naturligvis vil fortsætte disse undersøgelser, men kan og vil ikke nedsætte fosforniveauet yderligere, hvis det på nogen måde påvirker kyllingernes velfærd negativt.

Tilskuds foderet opbevares i 4 siloer, som er placeret ved staldene. Egen hvede opbevares i en gastæt kornsilo, samt i i to små fodersiloer. I forbindelse med udvidelsen opføres der endnu en kornsilo, samt 3 fodersiloer. Se oversigtstegning bilag 1.

Ressourceforbrug

Årligt forbrug.	Nudrift	Ansøgt
Vaskevand, drikkevand, drift (m ³)	6.580	6.580
Dieselolie (liter)	11.500	11.500
EI (kWh)	120.000	145.000

Ansøger har oplyst, at at der i 2006 blev hentet 6.240 m³ vand fra egen vandboring, incl. vand til kølende sprinkleranlæg på tagene. Derudover hentes der 340 m³ til beboelse og kyllingestalde fra vandværket. Vandværksvandet fungerer som en sikkerheds backup i forhold til egen vandboring.

Forbruget af vaskevand er 1 m³ pr 100 m² kyllingestald. Da der i alt er 5170 m² kyllingestald inkl. den nye stald er forbruget 52 m³.

Der er et årligt forbrug af diesel på ca. 11.000 liter til traktoren. Derudover bruges der ca. 500 liter fyringsolie pr. år. Ansøger har oplyst, at al opvarmning primært sker med halmfyret, mens oliefyret bruges som sikkerheds back-up og som tænder til halmfyret.

Den nye kyllingestald erstatter en gammel stald og de to eksisterende kyllingestalde renoveres med hensyn til ventilationsanlæg sådan, at såvel effektiviteten øges og forbruget nedsættes i forhold til nusituationen. Der forventes at ske en besparelse på 40-50.000 kWh pr. år.

Ansøger har oplyst, at ud af forbruget på 145.000 kWh pr. år, er 140.000 kWh til driften, mens resten bruges i beboelsen.

Der vil fremover blive investret i energibesparende tiltag. Installationen af halmfyret til opvarmning, har reduceret forbruget af fyringsolie fra 90.000 liter til ca. 500 liter. Halmfyret bruges til at opvarme boligen samt staldene.

Der er stillet vilkår om at der skal føres journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder og evt. opstået spild. Dette kan gøres i forbindelse med det årlige regnskab for bedriften.

Opbevaring og håndtering af olie, kemikalier og medicin.

Dieselolie

Der findes på ejendommen tre dieseltanke. En nedgravet dieseltank i glasfiber på 2.500 l fra årgang 1979. En dieseltank på 1200 l fra 1979 placeret indendørs på fast gulv og en indendørs dieseltank fra 1980 på 2.500 l, der bruges til backup.

Ansøger har oplyst, at den indendørs dieseltank på 1200 l fra årgang 1979 vil blive sløjftet i år 2009.

Se bilag 1 for placering af tankene. Ved seneste tilsyn i december 2005 var der ingen tegn på spild.

Med henvisning til olietankbekendtgørelsen (Bekg. nr. 729 af 14. juni 2007, Olietankbekendtgørelsen) gøres der opmærksom på, at ejeren af overjordiske ståltanke under 6000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige ståltanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skal sløjfes senest d. 31. august 2008. For nedgravede ståltanke under 6.000 l, som er typegodkendt med indvendig korrosionsbeskyttelse og med udvendig belægning med glasfiberarmeret polyester, skal sløjfes senest 50 år efter fabrikationsåret. Nedgravede tanke uden indvendig korrosionsbeskyttelse, skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret.

For dieseltanken på 2.500 l fra 1980 betyder det, at den skal sløjfes senest med udgangen af 2010 og for den nedgravede dieseltank på 2.500 l fra 1979 i 2019.

Ved opsætning af evt. ny dieseltank vurderer kommunen, at der skal stilles vilkår om, at beholderen placeres på en overdækket plads og på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag, uden mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Håndtering af olieholdige produkter f.eks. ved tankning af diesel, skal til enhver tid foregå på en plads, der opfylder samme krav som ved opbevaringspladsen.

Der sættes desuden vilkår om, at der hvor olie og lign. opbevares og håndteres skal et eventuelt spild straks opsamles. Al opsamlet spild inkl. opsamlingsmaterialet skal opbevares og bortskaffes, som farligt affald. Der skal til enhver tid findes opsugningsmateriale, der hvor olie og lign. opbevares og håndteres.

Der stilles desuden vilkår om, at der hvor olie og lign. opbevares og håndteres skal belægningen mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Kemikalier

Bekæmpelsesmidler opbevares i lukket, aflåst skab i værkstedet uden afløb.

Påfyldningen foregår på fyldeplads med afløb til beholder eller ansøger fylder sprøjten ude i marken.

Opbevaring af bekæmpelsesmidler, rester herfra samt tom emballage følger reglerne i bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler og ændringer til denne bekendtgørelse (Bek. nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler).

Svendborg Kommune vurderer, at der foruden de generelle regler skal stilles vilkår om, at kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Der stilles desuden vilkår om, at belægningen i kemikalierummet mindst én gang årligt skal kontrolleres for tæthed.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Medicin

Ansøger har oplyst at der de sidst tre til fire år ikke har været anvendt medicin i forbindelse med husdyrproduktionen på ejendommen.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

I nedenstående tabel gives en oversigt over gødningsproduktionen.

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Dybstrøelse	24751	5266	217,2
Afsat husdyrgødning	-18483	-3972	-163,8
I alt til rådighed	6268	1294	53,35

Kyllingestalden er indrettet med dybstrøelse/spåner. Spånerne bliver blæst ind via en slange i nordsiden af stald 1 og på sydsiden af stald 2 og 3. (se bilag 1). Ansøger har oplyst, at der bruges ca. 35 m³ spåner pr. rotation.

Cirka 30 % af dybstrøelsen bringes direkte ud på egne udspretningsarealerne resten afsættes på aftalearealerne. Gødningen ligger ikke på noget tidspunkt i markstak eller på mødding på selve ejendommen.

Dybstrøelsen køres direkte ud i marken på den del af året hvor det er muligt. Udkørslen sker når staldene tømmer og rengøres efter hver rotation. På de tidspunkter, hvor udkørsel ikke er mulig, opbevares gødningen i markstakke på aftalearealerne.

For hver rotation bliver det undersøgt, hvad næringsindholdet er i gødningen, så ansøger ved, hvor mange dyreenheder der bliver bragt ud på marken.

Dette er i overensstemmelse med gældende regler for opbevaring og anvendelse af dybstrøelse.

Der findes på ejendommen en gyllebeholder fra 1988 med et volumen på 215 m³. Den anvendes kun til vaskevand. Gyllebeholderen er tilmeldt til beholderkontrol i oktober 2008.

Markstak

Ansøger har oplyst, at for midlertidige markstakke i marken anbringes stakken væk fra følsomme receptorer såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn). Yderligere overdækkes gødningsstakken omgående, sådan at afstrømningsvæsken holdes på et minimum. Ansøger har oplyst at markstakken dækkes med plastik og herefter lægges snittet halm hele vejen rundt om markstakken på plastikken.

Ansøger har oplyst at der kommer en markstak pr. udmugning. Markstakkene vil som nævnt ovenfor blive placeret på aftalearealerne. Der er en del af aftalearealerne, som grænser op til nogle naturområder. Disse naturområder er beskrevet i afsnittet om ammoniak og i afsnittet om forurening og gener fra husdyrbrugets arealer (påvirkning af naturområder).

Der er stillet vilkår om at markstakkene skal placeres mindst 100 meter væk fra naturfølsomme områder (naturområderne 1, 9, 10 og 11 på bilag 2).

Naturområdet nr. 3 er undtaget da dette naturområde er lavt målsat (D-målsat).

Driftsforstyrrelser og uheld

Der er risiko for uheld ved primært:

- Spild med olie/kemikalier

Ansøger har oplyst at der i kvalitetsstyringskonceptet KIK er implementeret en beskrivelse af hvad der skal ske under driftsforstyrrelser og uheld.

Der er stillet vilkår om, at inden udvidelsen gennemføres, skal der udarbejdes en beredskabsplan, som skal sendes til og accepteres af tilsynsmyndigheden.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde :

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over driften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- Opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Yderligere er der stillet vilkår om, at beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte. Placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig.

Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Der udledes ifølge ansøgningens beregninger samlet ca. 8442 kg N/år fra stald og lager. Meremissionen udgør 1501 kg N/år.

Der er stillet vilkår om, at ammoniakemissionen ikke må overstige 8442 kg N/år fra stald og lager.

Reduktionskrav

Reduktionskravet for kvælstof for det ansøgte (15%) opfyldes ved at en øget andel af gødning køres direkte ud på marken og nedpløjes, end normen foreskriver.

Ca. 30% køres direkte ud og nedpløjes, normen er 15 %.

Det foreløbige valg af metode til opfyldelse af reduktionskravet er at der køres mere husdyrgødning ud på marken og nedpløjes end normen foreskriver. Ændringer i valg af metode skal indsendes og accepteres af Svendborg Kommune inden gennemførelse. Der er stillet vilkår herom.

Påvirkning af naturområder

Husdyrloven fastsætter rammer for belastningen med ammoniak af særlige naturområder jf. lovens §7.

Svendborg Kommune vurderer, at der kan stilles krav til merbelastning med ammoniak til §7-naturområder, der ligger i nærheden af ejendommen. Som hovedregel mindre end ca. 1000 m fra et husdyrbrug, der ønskes etableret, udvidet eller ændret. Længere væk en 1000 m. vil evt. vilkår afhænge af §7-områdets sårbarhed og plantesammensætning og der kan i særlige tilfælde kræves 0-merbelastning.

Baggrundsbelastningen for hele området er beregnet som et gennemsnit af data for en treårig periode (2004-2006). Baggrundsbelastningen er således 17,7 kg N/ha/år, for alle nedenfor omtalte naturområder.

Påvirkning af §7-naturområde

"Lysbjerg"

Der er 1,2 km fra ejendommen til nærmeste §7 naturområde Lysbjerg (naturområde 7, bilag 2). Området er udpeget som sårbart i henhold til lovens §7. Området er et lavere målsat (C-målsat) §3-overdrev Tålegrænsen er 20-25 kg N/ha/år.

Påvirkning af andre naturområder

Ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 23 skal kommunen ved vurderingen af ansøgninger om godkendelse af husdyrbrug bl.a. varetage beskyttelsen af natur herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationale beskyttelsesområder (NATURA 2000 – områder) eller udpeget som særlig sårbare overfor næringsstofpåvirkning.

Svendborg Kommune vurderer, at der kan stilles krav til merbelastning med ammoniak til A- og B-målsatte naturområder og tilsvarende naturområder, hvor tålegrænsen er overskredet, og som ligger i nærheden af ejendommen. Som hovedregel mindre end ca. 1000 m fra husdyrbruget. Længere væk en 1000 m. vil evt. vilkår afhænge af naturområdets sårbarhed og plantesammensætning og der kan i særlige tilfælde kræves 0-merbelastning.

"Åmose, Syltemade Å"

Indenfor en afstand af ca. 750 m sydøst for ejendommen ligger Åmose, Syltemade Å. Der er tale om en §3 mose, som er målsat som af international/national betydning (A-målsat) i Regionplan 2005- (naturområde 1, bilag 2) og med en botanisk- og fuglemålsætning B. Åmosen er af typen overgangsrigkær med partier af ellesump. Der er fundet bestand af den fredede og rødlistede Tue-Star (1990) samt af den fredede orkidé Maj-Gøgeurt. Desuden er der forekomst af adskillige relativ sjældne arter på Fyn bl.a. Vand-Ærenpris, Alm. Blærerod, Kær-Mangeløv, Gifttyde, Vinget Perikon, Ægbladet Fliglæbe og Vrietorn. Den botaniske målsætning er endvidere baseret på forekomsten af kransnålalger (*Chara* spp.), som er ammoniakfølsomme og kun forekommer i lidt forurenede søer med kalkrigt vand. Mosens tålegrænse er 15-20 kg N/ha/år.

Eng ved Syltemade Å

I tilknytning til førnævnte naturområde, og ca. 930 m syd for bedriften (naturområde 2, bilag 2), ligger den A-målsatte §3-eng med botanisk målsætning A og fuglemålsætning B. Engens tålegrænse er 30 kg N/ha/år.

"Rødme Svinehaver" (EF-habitatområde)

"Rødme Svinehaver" ligger 230 m nord for mark 10-1 samt i en afstand af 1750 m fra staldene (naturområde 8 på bilag 2). Området er et A-målsat §3-overdrev, der er udpeget

som EF-habitatområde. Tålegrænsen for området er 10-15 kg N/ha/år, som er overskredet alene på baggrund af områdets baggrundsbelastning.

I umiddelbar tilknytning til og syd for Svinehaverne ligger der et EF-habitatområde (Natura 2000), hvor der er forekomst af den fredede og på Fyn sjældne orkidé, Bakke-Gøgelilje (naturområde 13, bilag 2). Afstanden herfra til bedriften er 1510 m.

Ansøger har lavet forskellige beregninger af ammoniakafsætningen fra stald og lager (markstakke) til Lysbjerg, moseområdet Åmosen og engen ved Syltemade Å samt til Rødme Svinehaver. Markstakkene har været placeret på udbringningsarealerne, så det har været muligt at se om de gav nogen punktkilde belastning.

I praksis vil markstakkene blive placeret rundt om på markerne og ikke samlet på et sted. Derudover er der som nævnt tidligere stillet vilkår om at markstakkene skal placeres mindst 100 meter væk fra naturfølsomme områder, hvor markerne grænser op til disse områder (naturområderne 1, 9, 10 og 11 på bilag 2). Naturområdet nr. 3 er undtaget da dette naturområde er lavt målsat (D-målsat).

Beregningerne viser, at udvidelsen ikke medfører, at der sker en øget ammoniakafsætning til de ovennævnte naturområder. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at stille vilkår til begrænsning af ammoniakafsætning til naturområderne.

Påvirkning af lavere målsatte naturområder

Der ligger desuden en C-målsat mose (naturområde 4, bilag 2) og en række D-målsatte moser (naturområde 3, 5 og 6, bilag 2) indenfor en afstand af 1000 m fra ejendommen. De har alle en tålegrænse på 20-25 kg N/år.

Desuden ligger der et D-målsat §3-vandløb (naturområde 6, bilag 2).

Det er kommunens vurdering, at der ikke er grundlag for at foretage beregning af ammoniakafsætningen til disse naturområder og heller ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af ammoniakafsætningen til dem, da de er lavt målsat.

Bilag 2 angiver naturområder indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra en stald til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bla. flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes jf. bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold over 3 DE, husdyrgødning, ensilage mv. (Bek. nr. 1695 af 19. december 2006).

Lugtbelastningen fra et staldanlæg angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Indenfor de beregnede geneafstande kan Husdyrgodkendelseslovens genekriterier ikke overholdes.

Beregningen af geneafstandene foretages enten ved OML-modellen (Operationelle Multi Luftforureningsmodel) eller FMK-modellen (Foreningen af kommunale miljømedarbejdere). Den model, der beregner den længste afstand anvendes til vurdering af om husdyrgodkendelses-lovens genekriterier er overholdt.

I den konkrete sag benyttes OML-modellen til beregning af lugtgeneafstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig.

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven reduceres de OML-beregneede geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger. Desuden bortscreenes de staldafsnit, som ligger længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Lugtberegningen til samlet bebyggelse og enkelt bolig er korrigeret i forhold til vindretning. To af anlæggene (stald 2 og ny stald 3) er bortscreenet. Der er ikke kumulation i forhold til andre naboanlæg.

Nedenstående tabel viser afstanden fra lugtcentrum til de nærmeste naboer, de beregnede geneafstande, og genekriterierne.

Afstande, beregnede geneafstande efter OML-modellen, genekriterier

Områdetype	Afstand fra lugtcentrum (m)	Beregnet geneafstand (m) for at genekriteriet er overholdt	Korrigeret geneafstand (m)	Geneafstand Nudrift (m)	Genekriterie (OU_E/m^3)
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone eller sommerhusområde.	1010	610			5
Samlet bebyggelse i landzone, eller område i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	1010	459	459	395	7
Enkeltbolig	291	212	65	126	15

Ifølge beregningerne er geneafstandene fra staldanlægget mindre end de faktuelle afstande til hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (når afstanden er korrigeret for vindretning). Dvs. lugtgenekriterierne er overholdt. Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for den beregnede geneafstand for husdyrbruget.

Årsagen til, at den korrigerede geneafstand for enkeltbolig er kortere for ansøgt produktion end i nudrift, skyldes at den gamle kyllingestald 3, som ligger tættest på naboen bliver taget ud af drift. Ligeledes bliver staldanlæg 2 og den nye stald 3 bortscreenet, da de ligger længere væk end 1,2 gange den beregnede geneafstand fra enkeltbolig.

Selv når man ikke korrigerer geneafstanden vil afstanden til enkeltbolig blive overholdt.

På grundlag af ovenstående tabel vurderer Svendborg Kommune at geneafstanden til nærmest enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone i den konkrete sag er overholdt.

Der stilles vilkår om at genekriterierne skal overholdes.

Der stilles vilkår om, at der kan kræves etablering af lugtreducerende foranstaltninger, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen giver anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Der stilles vilkår om, at der med henblik på vurderingen af lugtbelastningen kan stilles krav om lugtmåling el. lign., dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden måling og beregning foretages skal undersøgelses-programmet godkendes af kommunen.

Støj

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen. I dette afsnit vurderes udelukkende driftsstøjen.

De primære støjkloder og driftsperioder er angivet i nedenstående tabel.

Støjkilde	Driftsperiode			
	Nudrift		Ansøgt	
	Driftstid/døgn	Periode på år	Driftstid/døgn	Periode på år
Ventilation	24 t	10 mdr	24 t	10 mdr
Foderindblæsning	45 min	Ca. hver uge ved 45 leverencer pr. år	45 min	Ca. hver uge ved 45 leverencer pr. år
Levering/afhentning af kyllinger	9-10 t	Ca. hver 6. uge	12 t	Ca. hver 6.½ uge
Flytbar kompressor	1 t	12 mdr.	1 t	12 mdr.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved de omkringliggende boliger end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal sættes vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Ansøger har oplyst, at transporter primært foregår i dagtimerne indenfor normal arbejdstid. Foderindblæsning sker i dagtimerne.

Ansøger har oplyst, at ventilatorerne i kyllingestaldene ikke er i drift alle årets dage. I perioder når kyllingerne lige er sat ind, og i kolde perioder vil de ikke køre. De kører kun

med fuld kapacitet, når dyrene er store omkring slagtetidspunktet eller, når det er i varme perioder.

Ventilationsaggregater vil være af en støjsvag og energieffektiv type.

Der er ikke udarbejdet en egentlig dokumentation for om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Såfremt der opstår klager over støj fra ejendommen vil Svendborg Kommune vurdere om, der skal udarbejdes en egentlig dokumentation for den samlede støjbelastning.

Der stilles vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er godkendt af Miljøstyrelsens referencelaboratorium til at udføre Miljømåling - ekstern støj.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Transport

Transporter omfatter bl.a. levering og afhentning af kyllinger, levering af foder, afhentning af døde dyr samt kørsel i f.m. drift af ejendommens arealer, herunder udbringning af husdyrgødning. Se nedenstående tabel.

Transporttype	Ansøgt Antal transporter pr. år	Nudrift Antal transporter pr. år
Kyllingefoder	45	54
Kyllinger	99	83
Egen avl (hvede)	2-4	2-4
Kørsel med husdyrgødning	99-108	83-90
Strøelse	9	9
Døde dyr	52	52
Andet	8-12	20-24
Total	329	316

Antallet af transporter vedrørende kyllingeproduktionen vil blive forøget i forbindelse med udvidelsen.

Med den ansøgte produktion køres ca. 9 rotationer med kyllinger pr. år. For hver rotation køres der 11-12 læs møg og 11 læs kyllinger. Strøelsesmængden er reduceret kraftigt, og derfor er kørsel med husdyrgødning reduceret.

Ansøger har oplyst, at der pr. hvert hold kyllinger kommer ca. 5-6 leverencer med foder, mens egen hvede køres ind få gange i forbindelse med høsten.

Døde dyr hentes af DAKA en gang i ugen.

Ansøger har oplyst, at der tidligere har været leverancer af olie (ca. 12 transporter pr. år) før der blev brugt halmfyr. Derudover vil der altid være diverse leverancer til landbrugsejendommen. F.eks gødning eller fragtmænd.

Det vurderes, at der samlet vil blive ca. 6-7 transporter pr. uge til og fra ejendommen. Dertil kommer kørsel i f.m. drift af ejendommens arealer samt udkørsel af husdyrgødning, som vil være hyppigere i perioder omkring såning og høst.

Transport af dyr til og fra ejendommen foregår primært ad mindre landeveje udenfor bymæssig bebyggelse.

De mest benyttede transportveje og til- og frakørselsveje til ejendommen er angivet på bilag 3.

Mere end halvdelen af udspretningsarealerne ligger umiddelbart rundt om ejendommen. Til arealerne længere væk vil nærmeste offentlige vej benyttes. Det betyder, at der vil blive kørsel gennem Ollerup By. Ansøger har oplyst, at transporterne primært vil foregå på hverdage indenfor normal arbejdstid.

Transport af husdyrgødning kan i udstrakt grad foregå på markveje og mindre landeveje udenfor bymæssig bebyggelse.

Flere af arealerne ligger tæt på byzone. 200 m fra byområder er der ifølge gældende regler forbud mod udbringning af husdyrgødning i weekenden og på helligdage.

Svendborg Kommune vurderer at der ved transport til de andre udspretningsarealer ikke er sandsynligt at der vil være væsentlige gener for de omkringboende.

Der er stillet vilkår om at hvis der opstår gener ved transport til og fra ejendommen Skovmarksvej 15, som efter Svendborg Kommunes vurdering er væsentlige, skal der foretages foranstaltninger, der begrænser generne

Støv

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport, håndtering af foder og korn.

Ansøger har selv påmonteret støvopsamler på halmfyret og på fodersiloerne, så støvproblemer mindskes mest muligt.

Ansøger har oplyst at asken fra halmfyret vil blive opbevaret på den gamle møddingsplads.

Svendborg Kommune vurderer at det skal sikres at der ikke kan ske støvflugt fra asken, mens den opbevares på møddingspladsen. Der stilles vilkår herom.

Kommunen vurderer, at husdyrholdets drift ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Der stilles vilkår om, at driften ikke må give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Desuden stilles der vilkår om, at hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

Udendørs belysning

Der forefindes lyskilder i hver ende af kyllingestaldene, som bruges i forbindelse med hhv. levering og udlevering af kyllinger. Se bilag 1 for placering af udendørs belysning. Ansøger har oplyst at ingen af lyskilderne har en generende fjernvirkning. Da lyskilderne er placeret i øst og vest siden af staldene og de nærmeste naboer er placeret syd for stalden er kommunen enig i denne betragtning.

Indendørs belysning

Under levering og udlevering af kyllinger, som kan vare 9-10 timer, er lyset slukket i stalden. Der er lys på maskinen, der indfanger dyrene.

I stald 1 findes der 26 stk. lysstofrør, i stald 2, 32 stk og i den nye stald 3, vil der være ca. 56 stk. Lyset er tændt 16 timer i døgnet. Der er ingen vinduer i staldene. Det er kun , når ventilatorerne er tændt, at der kan komme lys ud. Da ventilatorerne er placeret på nordsiden af staldene, er det Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke vil være nogen væsentlig lyspåvirkning af naboerne.

Lys fra ejendommen vurderes af kommunen til ikke at medføre væsentlig gene for naboerne.

Der stilles vilkår om, at driften ikke må give anledning til lysgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Der stilles desuden vilkår om, at hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

Fluegener

Ansøger oplyser, at der ikke er nogen flueproblemer ifm. husdyrproduktionen. Da fluelarverne ikke kan nå at yngle i dybstrøelsen inden der sker rengøring og udmugning. Der foretages derfor pt. ikke nogen fluebekæmpelse.

Rottebekæmpelse

Der er placeret 38 rottekasser udendørs på ejendommen. Kasserne tilses jævnligt og der føres logbog over kontrollen, som en del af Kvalitetssikring i kyllingeproduktionen (KIK).

Fodersiloerne er lukkede og evt. foderspild fjernes.

Der er stillet vilkår om, at hvor foder opbevares og håndteres skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Spildevand

Husspildevand

Ejendommen har et godkendt nedsivningsanlæg til husspildevand. Svendborg Kommune har ikke yderligere planer om skærpede krav eller kloakering af ejendommen.

Spildevand fra vaskeplads

Der findes en støbt vaskeplads på ejendommen (se bilag 1) hvor der tidligere var møddingsplads. Der er via fortank afløb til gyllebeholder. Ansøger har oplyst at den ikke anvendes til gødningsplads mere.

Gyllebeholderen, der er på 215 m³ anvendes kun til vaskevand. Vaskevandet må udbringes hele året, hvis det ikke giver anledning til forurening.

Forbruget af vaskevand er 1 m³ pr. 100 m² stald. Der kræves opbevaringskapacitet til 1 gang vaskevand . Med 5170 m² stald kræves således 52 m³. Eksisterende beholder kan rumme 210 m³. Kapaciteten er således tilstrækkelig, også efter udvidelsen.

Vaskevandet fra staldene ledes via rør ned til fortanken og derfra op i gyllebeholderen.

Der er stillet vilkår om, at al vask af maskiner, redskaber, og sprøjter skal foregå på den eksisterende vaskeplads.

Der er desuden stillet vilkår om, at vaskepladsen mindst én gang årligt skal kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks reparerer.

Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Affald

Ikke farligt affald

Ansøger har oplyst, at alt affald bortskaffes iht. Kommunes retningslinier. Snor fra halmballer, skyllede dunke mv. og andet småt brændbart samles i 800 l affaldsbeholder, der tømmes 4 gange årligt. Andet brændbart samles i lastbilcontainer, der tømmes efter behov.

Ansøger har oplyst at asken fra halmfyret opbevares på den gamle møddingsplads. Se bilag 1. Asken blandes sammen med husdyrgødningen når den køres ud på marken.

Farligt affald

Spildolie bortskaffes af Q8. EAK kode 02 01 09, landbrugskemikalieaffald.

Spildolie på ejendommen stammer fra olieskift foretaget på maskiner og biler. Spildolien bliver opbevaret i tønder, der er placeret over en spildbakke, der kan rumme en mængde svarende til den største volumen af opbevaringsbeholderne.

Ansøger har oplyst, at der de sidste tre-fire år ikke har været anvendt medicin i forbindelse med husdyrproduktionen på ejendommen. Der har derfor ikke været affald af denne type, som har skullet bortskaffes.

Døde dyr

Døde dyr vil blive placeret på østsiden af stald 2 indtil afhentning. Ansøger har oplyst, at de døde dyr bliver opbevaret i tønder, som står på fast underlag.

Døde dyr afhentes af DAKA en gang om ugen.

I forhold til opbevaring og afhentning af døde dyr henvises der til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender og Bekendtgørelsen (Bekg. nr. 439 af 11. maj 2007 Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.) om opbevaring af døde dyr samt den tilhørende vejledning (Vejledning nr. 9824 af 23. august 2007 vejledning til bekg. om opbevaring af døde dyr).

Udgangspunktet er, at opbevaring og afhentning af døde dyr skal ske på en sådan måde, at en eventuel smitterisiko til dyr og mennesker undgås, at lugtgener mindskes mest muligt, og at placeringen vælges ud fra et æstetisk hensyn og sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Samlet vurdering af affald

Det vurderes, at der ikke er forøget forureningsrisiko forbundet med virksomhedens håndtering af affald, kemikalier og døde dyr. Svendborg Kommune vurderer derfor, at der er behov for at stille særlige vilkår vedr. affaldshåndtering.

Der er dog stillet vilkår om at affald skal opbevares og afskaffes efter kommunens regulativer.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan påvirke beskyttede naturtyper og grundvand.

Drift af husdyrbrugets arealer

Landbrugsjord til rådighed

Udspretningsareal	Ansøgt produktion, ha
Ejet	41,9
Forpagtet	33,1
Aftale	126,7
I alt	201,7

Aftalearealerne tilhører Kohavevej 45, Lundevej 2 og Sømarksvej 1. Ifølge Husdyrgodkendelsesloven skal der udarbejdes en særskilt godkendelse for disse.

For aftalearealerne tilhørende Kohavevej 45 skal der ikke indsendes en § 16 ansøgning, da der ikke bliver tilført mere husdyrgødning i ansøgt produktion og dyretypen ikke er ændret. Beregningerne foretaget for de ejede og forpagtede arealer med 0,7 DE/ha kan overføres til disse aftalearealer.

Der skal foreligge godkendelse efter §16 i Husdyrgodkendelsesloven på aftalearealerne tilhørende Lundevej 2 og Sømarksvej 1 før end arealerne kan modtage husdyrgødning fra Skovmarksvej 15, der er stillet vilkår herom.

Denne godkendelse for Skovmarksvej 15 omhandler derfor kun de ejede og forpagtede arealer.

Harmoniarealet til ansøgte produktion på 217, 2 DE er 155,1 ha. Der er 75 ha i form af ejede og forpagtede arealer til rådighed. Der udbringes i alt ca 53,4 DE på egne og forpagtede arealer svarende til 0,7 DE/ha, hvilket overholder harmonikravet på 1,4 DE/ha.

Der er stillet vilkår om, at der maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 53,4 DE per planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 0,7 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.

Resten af dyreenhederne 163,8 DE fordeles på 126,7 ha aftalearealer.

Aftaleareal	Antal DE afsat	Antal ha	Antal DE/ha
Kohavevej 45*	13,4	19,2	0,7
Lundevej 2	52,3	37,4	1,4
Sømarksvej 1	28,1	20,1	1,4
Sømarksvej 1	70,0	50,0	1,4
I alt	163,8	126,7	

*Der må max. Modtages husdyrgødning fra 0,7 DE/ha, p.g.a. modtagers status som økolog.

Jordbundstypen på samtlige udspretningsarealer er fin sandblandet lerjord. Der er ialt tre marker som ikke er drænede.

Sædskifte

Da der på alle arealer er valgt et standardsædskifte (S1), er der ikke stillet vilkår til sædskiftet.

Påvirkning af naturområder

Der er en række af udspretningsarealerne som ligger lige op af nogle naturområder. Disse naturområder er beskrevet nedenfor.

Hvidkilde Sø

Hvidkilde Sø en A-målsat §3-mose (naturområde 9, bilag 3) med botanisk målsætning A og fuglemålsætning B. Mosen er af typen overgangsrigkær med rørsump. Der er fundet en meget stor forekomst af Maj-Gøgeurt på området, som er både rødlistet (1997) og fredet. Områdets tålegrænse er på 15-20 kg/N/år.

Ollerup Sø

Ollerup Sø en A-målsat §3-mose (naturområde 10, bilag 3). Mosen er af typen overgangsrigkær med delvis rørsump, og har botanisk målsætning C og fuglemålsætning B. På naturområdet er der fundet Gifttyde og Sump-Fladstjerne, der begge er relativ sjældne på Fyn. Områdets tålegrænse er på 20-25 kg/N/år.

Grusmose

Der ligger en B-målsat §3-Grusmose ved Ollerup (naturområde 11, bilag 3). Mosen er af typen overgangsrigkær med områder af elle- og pilesump. På området er der fundet den fredede orkidé, Kødfarvet Gøgeurt. Desuden findes der 7 starker, der er karakteriserende for en artsrig mose. Af andre relativ sjældne arter på Fyn kan nævnes Tvebo Baldrian samt forekomst af Hyldebladet baldrian. Områdets tålegrænse er på 15-20 kg/N/år.

D-målsat mose

Derudover ligger der 340 m N for mark 11-0 en D-målsat §3-mose (naturområde 12, bilag 3) med en tålegrænse på 20-25 kg/N/år.

Der er tidligere stillet vilkår om at ved placering af markstakkene skal der være en afstand på 100 meter til naturområderne, hvor markerne grænser op til disse områder (naturområderne 1, 9, 10 og 11 på bilag 2). Naturområdet nr. 3 er undtaget da dette naturområde er lavt målsat (D-målsat).

Påvirkning af søer og vandløb

Da ingen af udspretningsarealerne skræner mere end 12 grader, vurderes det, at der ikke er fare for overfladeafstømning af næringsstoffer til vandløb og søer, og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

Kvælstof og fosfor til fjord og hav

Beskrivelse af vandopland

Alle bedriftens udspretningsarealer afvander til Det Sydfynske Øhav via Nakkebølle Fjord/Ringsgårds Bassinet.

”Det Sydfynske Øhav”:

Den centrale del af Det sydfynske Øhav er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde, EF-habitatområde og EF-

fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes. Den centrale del af Det sydfynske Øhav er i Regionplan 2005 målsat som reference-område for naturvidenskabelige studier. Nakkebølle Fjord er målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller op-vækstområde for fisk.

Ifølge Miljøministeriets risikoanalyse er Det Sydfynske Øhav overbelastet med kvælstof og fosfor og lever ikke op til målsætningerne i regionplan 2005. "

Selve udpegningen af Natura 2000 området (Det Sydfynske Øhav) ligger ca 2 km fra Fyns sydlige kyst. Svendborg Kommune vurderer dog, at det ikke kan udelukkes, at der kan være risiko for at en evt. udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, kan påvirke Natura 2000 området.

Fosfor

Ved en positiv nettotilførsel af fosfor kan jorden mættes med fosfor, og evnen til at binde fosfor falder. Jordens indhold af opløst fosfor – fosfor der reelt er tilgængeligt for planter men også for udvaskning – angives ved det såkaldte fosfortal.

Ved fosfortal under 2 kan der opstå akut fosformangel, eller fosfor kan være begrænsende for udbyttet. Ved fosfortal mellem 3-4 er jordens indhold af opløst fosfor moderat, og er fosfortallet over 4 stiger risikoen for mætning af jorden, og dermed øges sandsynligheden for udvaskning af fosfor.

Der er på de udspretningsarealer, der tilhører den ansøgte produktion, udtaget 28 repræsentative jordprøver i 2005, hvor fosfortallet er bestemt.

Fosforfølsomt område	Antal ha i alt
Drænet lerjord Pt<4	33,1
Drænet lerjord Pt 4-6	25,6
Drænet lerjord Pt>6	13,9
I alt	72,6

Den efterfølgende tabel viser nettotilførslen af fosfor til det Sydfynske Øhav.

	Nudrift	Ansøgt
Samlede fosforproduktion kg P/år	3901	5266
Afsat til aftaleareal, kg P/år	1587	3972
Tilførsel til udspretningsarealer kg P/ha	30,9	17,3
Fraførsel med sædskifte kg P/ha/år	26,9	26,9
Nettotilførsel, kg P/år	300	- 720

Den samlede produktion af fosfor (P) i gødningen fra husdyrbruget er efter udvidelsen på 5266 kg P. Det vil sige, at arealerne tilføres 17,3 kg P/ha. Alle svinesædskifter fjerner minimum 21 kg P/ha jf. notat af 27.06.07 fra Miljøministeriet om standardsædskifter og referencesædskifter. Med det valgte sædskifte, svinebrugssædskifte, S1, vil der blive fraført 26,9 kg P/ha. Det vil sige, at der er ikke fosforoverskud på arealerne, og der sker dermed ingen merbelastning af fosfor som følge af udvidelsen på de ejede og forpagtede arealer.

Alle jorde, på nær markerne 2-1, 2-2 og 9-0 er drænedede. Der er ingen arealer, som udgøres af lavbundsarealer.

Beregninger viser, at der ikke er noget fosforoverskud og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. fosfor, da de ejede og forpagtede arealer fraføres mere fosfor med afgrøderne end der tilføres med husdyrgødningen.

Nitrat

I dette afsnit vurderes hvorledes nitratudvaskningen fra rodzonen påvirker overfladevand og grundvand.

Påvirkning af overfladevand

Nedenstående tabel angiver ændringerne i kvælstofudvaskningen i forhold til nudrift og ansøgt produktion.

	Nudrift	Ansøgt
Samlede produktion kg N/år	17746	24504
Afsat til aftalearealer kg N/år	7679	18483
Tilførsel til udbringningsarealer (ejede og forpagtede) kg N/år	10067	6021
Udvaskning fra rodzone kg N/ha	49,2	45,1
Reduktionspotentiale/%	50-75	50-75
Udledning til vandområde kg N/ha	18,5	16,9

På baggrund af Miljøstyrelsens reduktions-kort vurderes det, at reduktions-potentialet for arealerne er ca. 62,5 % . Det betyder, at ca. 37,5 % af den mængde nitrat, der kommer ud af rodzonen, ender i vandområdet. I dette tilfælde vil udledningen til vandområdet det Sydfynske Øhav reduceres med ca. 120 kg N/år.

Den samlede mængde nitrat, der udledes til Det Sydfynske Øhav vil efter udvidelsen være ca. 1268 kg N/år (16,9 kg N/ha *75 ha).

Da der ikke sker en merudledning af nitrat vurderer kommunen, at udvidelsen ikke vil have en negativ indflydelse på Det Sydfynske Øhav.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår om udvaskningen af nitrat til Det Sydfynske Øhav.

Påvirkning af grundvand

Beskyttelsesniveauet for grundvand er i Husdyrgodkendelsesloven fastsat til 50 mg N/l medmindre en indsatsplan eller tidligere afgørelse fastlægger et andet niveau.

Der er ikke udarbejdet indsatsplaner for grundvand i området, hvor udspretnings-arealerne er placeret.

Nitratudvaskningen til grundvand vurderes i forhold til lovens beskyttelsesniveau.

Kun for de udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder, vil der være beregninger for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen.

4 ha (mark 2-0, 7-0 og 11-0) er beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsopland (se bilag 2). Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af

kvælstof fra rodzonen i nudrift til 65 mg nitrat/liter og i ansøgt produktion til 60 mg nitrat/liter, hvilket er et fald i udvaskningen.

Mark	Nudrift mg NO ₃ -/l	Ansøgt mg NO ₃ -/l
2-0	65	60
7-0	65	60
11-0	65	60

Hvis nitratkoncentrationen er over 50 mg N/l må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift. Merbelastningen (ansøgt-nudrift) er derfor vist, således at hvis nitratkoncentrationen i ansøgte er større en 50 mg N/l, må merbelastningen ikke være større end 0. Med den ansøgte produktion er der en et fald i belastningen på 5 mg N/l.

Svendborg Kommune vurderer at der ikke sker nogen øget påvirkning af grundvandet med den ansøgte produktion og der stilles derfor ingen vilkår med hensyn til grundvand.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV arter)

Springfrø og Stor Vandsalamander er forekommende i hele området, og det kan derfor ikke udelukkes, at vandhullerne beliggende ved eller på udspretningsarealerne kan fungere som yngle- og/eller levesteder for disse to bilag IV arter.

Da flere af vandhullerne er omgivet af lovpligtige bræmmer, og ingen af arealerne er skrånende med mere end 12°, vil vandhullerne ikke blive påvirket væsentligt af afstrømning.

Hasselmus er registreret nordøst og sydøst for lokaliteten, og det er derfor overvejende sandsynligt, at arten også er tilstede i projektområdet.

Kommunen vurderer, at det atmosfæriske ammoniakbidrag fra ejendommen ikke vil ændre vandhullernes tilstand pga. afstanden, og den deraf følgende atmosfæriske opblanding. Samlet set vurderer kommunen derfor, at den forestående udvidelse på ejendommen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV arter.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrgodkendelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi.

Ansøger har med henvisning til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) redegjort for brugen af BAT indenfor

- management
- staldindretning
- foder
- opbev./behandling af husdyrgødning
- udbringning af husdyrgødning
- forbrug af vand og energi

Der vil som beskrevet i forrige afsnit blive udarbejdet en beredskabsplan, hvori forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle, brand mv. er beskrevet.

Management

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT, og det praktiseres på bedriften via ansvarsbevidst driftsledelse, der bidrager til en forbedret miljøpræstation.

Ansøger har implementeret kvalitetsstyringskonceptet KIK (Kvalitetsstyring I Kyllingeproduktionen) på ejendommen. KIK er et samlet kvalitetssikrings- og dokumentationssystem for alle led i produktionskæden for slagtekyllinger. Der kommer således over tid til at ligge procedurer for bla. Opbevaring og håndtering af strøelse, foder og gødning, tilsyn, døde dyr, sygdom og sundhed, rengøring osv.

Staldindretning

Til forbedring af den generelle miljøpræstation praktiseres bl.a. følgende, der alle regnes som BAT ifølge EU's BREF dokument:

- Der gennemføres løbende et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Der udføres regelmæssig kontrol og reparation af drikkevandsanlægget for at undgå unødigt spild/lækager.

Derudover anvendes andre BAT systemer (iht. BREF dokument):

- En velisoleret og ventileret stald, med strøelse over hele gulvet og som er udstyret med ikke-lækkende drikkesystemer.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Journalføring over vand- og energiforbrug.
- Anvendelse af lavenergi-belysning og styring af lysforbruget.

Kommunen vurderer at disse punkter lever op til kravet om BAT ifølge EU's BREF note.

Der er som tidligere beskrevet optimering af ventilationssystemet i hver stald, da der kommer et nyt ventilationssystem i de to eksisterende stalde såvel som i den nye kyllingestald. Dermed leves der op til BAT i forhold til optimering af ventilationssystemer.

De eksisterende kyllingestalde (stald 1 og 2) er i foråret 2008 blevet gennemrenoveret. Der kom ekstra isolering i loftet bestående af 100 mm skum panel. Ansøger har oplyst, at der derudover er investeret i nye klimacomputere i forbindelse med udskiftning af ventilationen. Med den nye styring og den nye ventilationsapparatur kan kyllingernes gødningsadfærd styres meget bedre. Sammen med et forbedret/nyt varmeanlæg i forbindelse med indkøb af halmfyringsanlæg giver det sammenlagt en renere og mere tør strøelse, der afgiver en minimal lugt, og som ikke giver problemer med kyllingernes trædepuder. Ansøger er således registreret som "Eliteproducent" hos fødevaremyndighederne.

Ansøger oplyst at 30 % af gødningen køres direkte ud på marken og nedpløjes, hvor normen er 15 %. Ansøger har via beregninger redegjort for, at direkte udkørsel af 30 % gødningen giver en reduktion i meremissionen fra anlægget på 30 %.

Svendborg Kommune har rettet en forespørgsel til Miljøstyrelsen og Landscenteret for fjærkræ vedr. brugen af kemisk luftrensning ved en slagtekyllingeproduktion for at finde ud af om luftrensning kunne sættes som et BAT-krav til slagtekyllingeproduktionen. Miljøstyrelsen oplyser at de har hørt, at der ikke er nok erfaringer fra Danmark som viser

effekten af teknologien, og at de ikke kendte niveauet af hvilken effekt luftrensning kunne sættes til. Landscenteret for Fjerkræ oplyste at der ikke var nok erfaringer i Danmark vedr. brug af luftrensning på fjerkræbrug. Der har været en undersøgelse og demonstration af et anlæg, hvor der var vist en reduktion i ammoniakkoncentrationen i afgangsluften med ca. 80-90% og der er pt. ved at blive opsat 2 nye anlæg i Danmark. Landscenteret for Fjerkræ vurderer at der pt. ikke er tilstrækkelig dokumentation vedr. brug og effekt i Danmark vedr. brug af kemisk luftrensning på fjerkræbrug.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående udmeldinger, at der ikke er erfaringer nok til at stille vilkår til brugen af kemisk luftrensning som BAT. Dette er blandt andet vurderet pga. Landscenteret Fjerkræ's oplysning om, at der er pt. ikke er nok erfaring med kemisk luftrensning af en slagtekyllingeproduktion.

Når miljøgodkendelsen bliver revurderet, vil der være krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakkoncentrationen fra alle tre stalde, hvis der på dette tidspunkt findes en teknik, som har en dokumenteret effekt og som der er proportionalitet i at etablere.

Foder

Der føres journal over mængden af husdyrfoder.

Der vil blive anvendt fasefodring, hvilket er et BAT-krav. Type og indhold af foder er tidligere beskrevet og opfylder kravet om brug af BAT.

Opbev. /behandling af husdyrgødning

Som beskrevet under afsnittet om gødningsproduktion køres dybstrøelsen direkte ud i marken på den del af året, hvor det er muligt.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan i samarbejde med konsulent, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøger har oplyst at han vil søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Udbringning af husdyrgødning følger med de gældende lovkrav BAT.

- Markstakke placeres så der tages hensyn til naboer i forhold til lugtgener og til vandløb og dræn i forhold til afstrømningsvæsken. Yderligere overdækkes gødningsstakken omgående, sådan at afstrømningsvæsken holdes på et minimum.
- Det tilstræbes at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, samt at undgå udspredding i weekender og på helligdage samt at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.
- Jorden bliver ikke tilført gødning, når marken er: vandmættet, oversvømmet, frossen, snedækket eller til stejlt hældende marker
- Fjerkrægødning har et højt kvælstofindhold, og det er derfor vigtigt at få en lige spredningsfordeling samt en præcis anvendelsesfrekvens. For reduktion af ammoniakemissioner fra spredning af fjerkrægødning, er det BAT for spredning at fast fjerkrægødning indarbejdes i jorden indenfor 12 timer efter spredning.

Vand- og energiforbrug

Der er opsat lavenergibelysning i form af lysstofrør i alle stalde. Lyset i staldene er tændt 16 timer i døgnet

I den nye stald og i de to gamle stalde (1 og 2) opsættes et energieffektivt ventilationssystem.

Dette er tidligere beskrevet og vurderes at leve op til kravet om brug af BAT.

Der føres journal over vand- og energiforbrug, mængde af kyllingefoder og evt. opstået spild. Dette opgøres løbende da ansøger er med i en forsøgsprojekt med foderstoffet.

Der findes klimaanlæg i hver af de eksisterende stalde 1 og 2 og det vil også blive installeret i den nye stald.

Substitution af råvarer og hjælpestoffer

Der er stillet vilkår om, at virksomheden skal dokumentere at substitution af råvarer og hjælpestoffer sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

På baggrund af ovenstående vurderer Svendborg Kommune samlet, at bedriften lever op til kravet om at benytte BAT i produktionen.

Egenkontrol

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal foretages egenkontrol i forhold til:

- Husdyrholdets størrelse
- Dokumentation for forpagtningsaftaler af mindst 1 års varighed
- Dokumentation for aftaler om udbringning af husdyrgødning af mindst 1 års varighed
- Samlet årlig ammoniakemission
- Kontrol og vedligehold af belægnings, der skal fremstå tætte og hele
- Kontrol og vedligehold af ventilatorer
- Kontrol (løbende opdatering) af beredskabsplan

Der er fastsat vilkår i henhold til ovenstående under de enkelte afsnit.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der *senest 3 måneder efter meddelelsen af denne godkendelse skal sendes et opdateret forslag til journal til Svendborg Kommunes accept.*

Ved Svendborg Kommunes efterfølgende tilsyn vil egenkontrollen/skemaer blive evalueret, og der kan i den forbindelse forekomme justeringer.

0-alternativ

Ansøger har oplyst at 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser at der ikke sker nogen merbelastning af sårbare naturområder med den ansøgte produktion.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på ejendommen, sker der ifølge de teoretiske beregninger en øget lugtpåvirkning af omgivelserne. Da der med den ansøgte produktion vil blive lukket en stald der er tættest

på naboen vil lugtcentrum dog rykkes mod nord. Ligeledes er de beregnede geneafstande overholdt. Der er blevet foretaget investeringer i nyt udstyr (klima anlæg, fyringsanlæg, ventilationsanlæg mv).

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det er sandsynligt, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Skovmarksvej 15 ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne end ved den nuværende drift.

Ophør af drift

I tilfælde af ophør af produktionen, vil produktionsapparatet mv. blive nedtaget i det omfang det skønnes relevant/nødvendigt, og enten solgt eller bortskaffet som affald i henhold til kommunens retningslinier.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger så ejendommens bygninger vil blive vedligeholdt eller evt. at driftsbygningerne vil blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Virksomheden skal ved driftens ophør træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand.

Konklusion

Ifølge bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug er der tale om væsentlige virkninger på miljøet, når lovens beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat overskrides. Derudover må der ikke være andre forhold, som vurderes at have væsentlige virkninger på miljøet.

Svendborg Kommune har i forhold til næringsstofbelastningen af overfladevand og særlige naturområder generelt skærpet husdyrgodkendelseslovens krav. For de øvrige miljøparametre er husdyrgodkendelseslovens krav gældende.

Idet de lovpligtige afstandskrav og de fastlagte beskyttelsesniveauer overholdes med den ansøgte produktion, vurderer Svendborg Kommune at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, øvrige naturområder, Natura 2000 områder, grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endelig er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr herunder bilag IV-arter samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

For at reducere ammoniakemissionen har ansøger oplyst at han kører 30% af gødningen direkte ud til marken hvor det nedpløjes. Dermed sikres det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke medfører en øget ammoniakafsætning af naturområder.

Der er ikke noget fosforoverskud og der sker ingen merudledning af nitrat. Kommunen vurderer derfor at udvidelsen ikke vil have en negativ indflydelse på Det Sydfynske Øhav.

En lille del af udspretningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomt drikkevands-indvindingsområde. Med det ansøgte projekt sker der et fald i belastningen af grundvandet.

Geneafstanden for lugt til nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med den ansøgte produktion.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at der i denne sag ikke er en væsentlig virkning på miljøet.

Partshøring og høring af andre myndigheder.

I forbindelse med sagsbehandlingen er 6 naboer og 8 bortforpagtere/ejere af aftalearealer blevet partshørt i tre uger. Der er ikke indkommet nogen kommentarer. Samtidig har projektet været forannonceret i Ugeavisen Svendborg. Der er i denne periode ikke indkommet nogen bemærkninger.

Ansøger, 6 naboer og 8 bortforpagtere/ejere af aftalearealer samt Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd har haft et udkast til miljøgodkendelsen i høring i 6 uger før meddelelse af godkendelsen.

Der er indkommet hørings svar fra Det Økologiske Råd. Det Økologiske Råd finder, at det er meget utilfredsstillende, at der slet ikke stilles krav om anvendelse af BAT i produktionen. Det Økologiske Råd finder, at der som minimum enten må stilles krav om luftrensning eller om foderoptimering for at opfylde lovens krav om anvendelse af BAT i husdyrproduktionen. Desuden finder Det Økologiske Råd, at udgangspunktet for kvælstofberegningen i miljøgodkendelsen ikke bør baseres på normtal fra 2005/2006, men enten på normtal fra 2006/2007 eller på de normer, der er aktuelt og reelt benyttes i den danske slagtekyllingeproduktion. Det Økologiske Råd finder derudover, at miljøgodkendelsen bør indeholde krav om tilsætning af de mest begrænsende aminosyrer og til maksimalt indhold af råprotein i foderet og antal foderenheder pr. kg tilvækst for at minimere ammoniakemissionen fra både stalde, markstakke og fra udbringningen af dybstrøelsen.

Som beskrevet i den miljøtekniske redegørelse vurderer Svendborg Kommune, at der pt. ikke er erfaringer nok til at stille vilkår til brugen af kemisk luftrensning i slagtekyllingeproduktionen. Ansøger har beskrevet en række andre tiltag, som kommunen vurderer lever op til kravet om BAT.

I bekendtgørelsen til loven (Bek. Nr. 648 af 18. juni 2007) fremgår det at: *Reduktionskravene stilles i forhold til "bedste" stald- og lagersystem med udgangspunkt i normtal 2005/2006 udarbejdet af Danmarks Jordbrugsforskning. Ved bedste stald- og lagersystem forstås det tidssvarende stald- og lagersystem, som har den laveste ammoniakemission*". Svendborg Kommune har brugt de tal som er beregnet i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk og som bruger de normtal fra 2005/2006 som loven foreskriver.

Ansøger har via DLG's fodringskonsulent oplyst, at foderet til slagtekyllinger fra DLG, og dermed til John Aagaard Hansen, er optimeret på et meget højt niveau. Foderet er ikke blot optimeret ved at der er tilsat fabriksfremstillet rent lysin men også tilsat rent fabriksfremstillet methionin og threonin. Foderet er således ikke blot optimeret ved at tilsætte den først begrænsende aminosyre men de tre først begrænsende aminosyrer. I slagtekyllingeproduktionen praktiseres en stor grad af fasefodring. Således er DLG's slagtekyllingefoder opdelt i 4 faser, i løbet af produktionstiden. Ifølge DLG kan foderet ikke optimeres mere end det er pt. og argumenterer for at en yderligere reduktion i proteinniveauet i slagtekyllingefoderet vil få væksten af kyllingerne til at blive reduceret.

Svendborg Kommune vurderer at ansøger har redegjort for at der er gjort mest muligt for at leve op til kravet om foderoptimering og har stillet vilkår om fasefodring.

Det Økologiske Råd har yderligere kommenteret at det står uklart, om DLG's foder svarer til de fodernormer, der ligger til grund for ansøgningsystemet, eller om det har en bedre foderoptimering.

Svendborg Kommune vurderer, at der med det ansøgte projekt ikke skal stilles yderligere vilkår mht. foder, da det anvendte foder vil have et N og P indhold svarende minimum til normtal på godkendelsestidspunktet og opfylder dermed kravet til BAT jf. BREF-dokumentet.

Ansøger har via sin konsulent oplyst, at der vil blive bygget yderligere 3 fodersiloer på ejendommen, dvs. der i alt opføres 4 siloer. Disse var ved en fejl ikke blevet medtaget i den første ansøgning. Desuden vil der blive etableret et forrum på den nye stald, så stalden i alt vil blive ca. 2550 m². Svendborg Kommune vurderer, at siloerne og forrummet er nødvendige for driften, og at de placeres så hensigtsmæssigt som muligt mellem de eksisterende og den planlagte stald.

BILAG

- Bilag 1. Oversigtskort med anlæg og angivelse af bygningsmæssig indretning**
- Bilag 2. Oversigtskort med bruttoareal og udspretningsarealer samt naturområder**
- Bilag 3. Oversigtskort med til- og frakørselsveje, de mest benyttede transportveje og evt. alternativer.**